

Лінгвістичне забезпечення системи обліку – це сукупність термінів, мовних засобів, а також правил формування облікових даних із ціллю ефективної роботи та обміну інформацією.

Отже, основними складовими забезпечення організації облікового процесу управління підприємством є інформаційне, технічне, програмне та ергономічне забезпечення обліку. Крім того, в ході організації обліку, необхідно звертати увагу на математичне, правове та лінгвістичне забезпечення. Визначені основні складові забезпечення облікового процесу стосуються всіх суб'єктів господарювання. Не залежно від вибраної форми організації та ведення обліку функціонування облікового процесу на кожному етапі неможливе без належного його забезпечення, тому в подальшому необхідно визначити особливості забезпечення облікового процесу на кожному його етапі.

УДК 519.8:330.341.1

Н.С. ЛІБА, *к.е.н., доцент,
кафедра обліку і контролю сфери послуг
та соціальної структури,
Мукачівський державний університет*

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ АНАЛІЗУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах безперервних економічних змін інновації стають основним чинником, що сприяє динамічному розвитку і підвищенню результативності функціонування як окремих ринкових суб'єктів господарювання, так і економічної системи загалом. За умов переходу економіки країни і суб'єктів господарювання до інноваційної моделі розвитку значно зростає роль системного та своєчасного аналізу інноваційної діяльності підприємства.

Результати економічного аналізу та можливості їх використання для знаходження резервів господарювання залежать від достатності економічної інформації – планової, нормативної, облікової. Виявлені в ході аналізу внутрішні й зовнішні резерви та сформовані відповідні прогнози щодо перспектив розвитку слугують інформаційною основою

планування діяльності всіх структурних підрозділів підприємства.

Питання аналізу інноваційної діяльності, розглянуті в працях вітчизняних та зарубіжних зокрема, Єндовицький Д.А., Йохна М.А., Крупка Я.Д., Крилов Є.І., Мних Є.В. та інші.

Економічний аналіз інноваційної діяльності є складовою інвестиційного, зміст якого полягає в оцінці та порівнянні обсягу передбачуваних інвестицій і майбутніх грошових надходжень, інвестиційної привабливості альтернативних проектів.

Метою аналізу інноваційної діяльності є: комплексна оцінка та обґрунтування доцільності, безпеки, масштабності та прибутковості здійснення інноваційних проектів; визначення напрямів інноваційного розвитку підприємства та пріоритетних галузей ефективного вкладення капіталу; розробка основних принципів та орієнтирів дієвої інноваційної політики; оперативне виявлення і усунення чинників, що впливають на відхилення фактичних показників проведення інноваційної діяльності від запланованих; розробка оптимальних управлінських рішень, спрямованих на успішну реалізацію інноваційного проекту, зміцнення конкурентних переваг підприємства, покращення його фінансового стану.

Предмет аналізу інноваційної діяльності становить визначений інноваційний проект – комплект документів, що визначає процедуру і комплекс усіх необхідних заходів (у тому числі інвестиційних) щодо створення і реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції.

Можна виділити такі об'єкти:

- 1) фінансовий стан підприємства, на базі якого планується здійснити інноваційний проект, його економічний потенціал, інвестиційна привабливість;
- 2) макроекономічні (галузеві), технічні, технологічні, фінансові, соціально-економічні, юридичні й екологічні умови реалізації інноваційного проекту;
- 3) ефективність проекту, конкурентоспроможність інноваційної продукції;
- 4) науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-технологічні й експериментальні роботи, результатом яких є створення інноваційного продукту;
- 5) застосування нового мето-

ду виробництва чи технологічного процесу, впровадження нових організаційно-технічних рішень виробничого, адміністративного та комерційного характеру, виробництво та реалізація інноваційної продукції.

Суб'єкти аналізу інноваційної діяльності поділяються на виконавців та користувачів. Аналітичну роботу можуть здійснювати призначені для цього структурні підрозділи та посадові особи підприємства-інноватора (фінансовий відділ, планово-економічний відділ, відділи маркетингу та збуту, головний інженер, технолог, економіст, бухгалтер та ін.), зовнішні учасники, які забезпечують реалізацію інноваційного проекту (відділи проектного фінансування та кредитування комерційних банків), зовнішні суб'єкти господарювання з надання інформаційних послуг – експерти, аудиторські та консалтингові фірми. Користувачами інформаційних ресурсів аналізу інноваційної діяльності є: власники та виконавчі органи управління, керівники структурних підрозділів підприємства, на базі якого здійснюється інноваційний проект; приватні інвестори; банки та інвестиційні фонди; страхові компанії; уповноважені державні органи.

При проведенні аналізу інноваційної діяльності доцільно користуватися наступною інформаційною базою:

- 1) законодавчі акти, нормативи та інструкції;
- 2) дані бухгалтерського обліку та звітності;
- 3) внутрішня позаоблікова інформація (накази, акти перевірок, аудиторські висновки, доповідні записки та ін.);
- 4) технологічна документація;
- 5) планово-нормативні документи (бізнес-плани, норми витрат, прейскуранти цін і тарифів, договори та ін.);
- 6) маркетингова інформація;
- 7) дані періодичних видань та спеціальної літератури.

При проведенні аналізу інноваційної діяльності застосовуються різноманітні методи в залежності від визначених завдань та об'єктів, зокрема:

- 1) деталізація – розчленування складного процесу на простіші складові елементи для подальшого вивчення їх кількісних та якісних сторін, зв'язків і взаємодії;

2) порівняння – зіставлення одного (невідомого) показника з іншими;

3) розробка системи показників – використання сукупностей показників діяльності підприємства, які всебічно відображають стан і розвиток досліджуваного об'єкта;

4) балансовий метод – ґрунтується на жорстких взаємозв'язках між окремими елементами сукупності й обмеженості величини доступних ресурсів;

5) елімінування – застосовується, якщо на показник, що аналізується, здійснюється вплив кількох факторів, а потрібно встановити роздільний вплив кожного з них;

6) моделювання – заміна об'єкта дослідження матеріальною чи абстрактною (математичною, графічною) моделлю, що дає змогу зосередити увагу на його найбільш суттєвих характеристиках;

7) дисконтування показників – коригування показників внаслідок зміни ситуації (умов, обставин);

8) ряди динаміки – розрахунок показників, які характеризують зміну величин в часі;

9) аналітичні таблиці – складання інформативних таблиць для унаочнення розрахунків;

10) графічний спосіб – ілюстрація тенденцій та зв'язків економічних показників.

Отже, представлено лише загальний спосіб організації аналізу інновацій, який у відповідності до реальних вихідних умов і особливостей впровадження конкретного інноваційного проекту вимагає змін і оптимізації.

Список використаних джерел

1. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV (із чинними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
2. Катаєва О. Удосконалення методики аналізу інноваційної діяльності для прийняття управлінських рішень / О. Катаєва, Є. Галушко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. - № 7. – С. 35-46.
3. Левицька О.О. Організація аналізу інноваційної діяльності / О.О. Левицька // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Секція Економіка. – 2009. - Випуск 1 (45). - С. 171-177.